

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Pennensi Episcopo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

curare ut Diuuldum impediunt & impugnent ne terram tuam possit offendere vel intrare, tūque per treguas & alias conventiones placabiles componere studeas cum adjacentibus, & vicinis; nec timeas pro terra quam personaliter deseres, quia si oporteret te damnum incurere ex hac parte, tanto majus erit commodum quod consequeris ex illa ut damnum æquanimitè sit commodo postponendum &c. Datum Velletri xviii. Kal. Octobris.

A R C H I E P I S C O P O
Montis regalis & Parisio Episcopo in Archiepiscopum Panormitanum electo, Regis Siciliae familiaribus.

Epist. 89.
De morte Marcualdi.

Benedictus Deus & pater Domini nostri Iesu Christi, pater misericordiarum, & Deus totius consolationis, qui post nubilum fecit serenum, & post lacrymationem & fletum gaudium & exultationem induxit, qui non dereliquit virgam peccatoris super sortem iustorum, sed causam vestram discrevit à gente non sancta, & eripuit vos ab homine iniquo pariter & doloso, qui non posuit Deum adiutorem sibi, sed in sua prævaluit vanitate, ut omnipotens Deus vos aliosque fideles tamquam aurum in fornace probaret: quatenus probatio vestri multò pretiosior esset auro, quod per ignem probatur, similis grano synapis, quod quantum plus tunditur, tantò fortius inardescit. Vnde flagellato tandem miserabiliter pestilentia viro, qui iusto iudicio dies suos finivit in malum, nunc fidei vestrae sinceritas invenitur in laudem & gloriam & honorem. Licet enim ad tempus propter nubis objectionem solis radius non illuxerit, ex quo tamen nubes evanuit, splendor ipsius gratius elucescet; & vos, qui non curvastis genua vestra coram Baal, postquam nefandae memoriae Marcualdus interiit, quæ vestrae circa nos voluntatis impediēbar effectum, ea tam vigili studio quàm studiosa vigilantia studebitis operari quæ ad apostolicae sedis honorem & regiae personae salutem totiusque regni commodum magnificè redundabunt &c. Datum Velletri viii. Kal. Octobris.

C A P I T V L O A U X I T A N O .

Epist. 96.
Quod epileptici non possunt esse Episcopi.
Vide infra lib. 13. epist. 88. & lib. 14. epist. 32.
Vide etiam Gratian. 7. q. 2.

Vacante Ecclesia Auxitana, Canonici Episcopum Lectorensem, qui morbo committali laborare ferebatur, sibi postularunt Archiepiscopum dari. Qua occasione hæc ad eos inter alia scripsit Innocentius. Nos igitur sanctorum patrum nolentes institutionibus obviare, qui morbo epileptico labo-

rantes à Missarum solemnibus arcendos esse decernunt, & præsertim bonæ memoriae Gelasii Papæ prædecessoris nostri, qui edidit in simili casu canonicum institutum, quod est ultimum septimæ causæ capitulum in corpore decretorum, jamdictis Xantonensi Episcopo & Notario & dilecto filio Abbati de Corona nostris damus litteris in mandatis ut veritate diligentius inquisita, quæ secundum institutionem ejusdem Gelasii Papæ viderint facienda, Deum habentes præ oculis, faciant auctoritate nostra suffulti appellatione remota. Si verò propter præmissam occasionem postulatio jamdicti Lectorenensis Episcopi juxta institutionem canonicam non fuerit admittenda, ea penitus non obstante vobis eligendi Pontificem auctoritate nostra tribuant facultatem.

P E N N E N S I E P I S C O P O .

Tacti sumus dolore cordis intrinsecus & gravi mœrore turbati quòd tu, sicut accepimus, in injuriam ordinis tui & infamiam ordinationis nostræ agis in pluribus ut apostata, qui, teste scriptura, vir inutilis appellatur. Si enim diligenter attenderes quòd te de monacho non simplici sed Abbate duximus in Episcopum assumendum, reprobatis successivè duobus quos dilecti filij Pennense capitulum nobis præsentarunt electis, eam deberes servare tam in vita quàm moribus honestatem quæ ad salutem tibi proficeret & subditis ad exemplum. Verùm, de quo miramur non modicum & movemur, propriæ conditionis oblitus, quòd post acceptum episcopatum quædam illicita liceas & expedias quæ fratrum Cisterciensium observantia reputat inhonesta, picturata sella & chirothecis uteris sericatis, amplo te galero coronas, & carnibus publicè usque ad saturitatem te reple, ei forsitan per insignia hujusmodi comparandus de quo data ei tunica pellicia scriptum esse legitur: *Ecce Adam factus est sicut unus ex nobis, sciens bonum & malum.* Præterea cum quidam prædecessorum tuorum pro libertate Pennensis Ecclesie non dubitarint etiam exilium sustinere, Pennensis civitatis dominium secundum justitiam potenter & viriliter defendentes, tu, sicut dicitur, de civitate ipsa nobili viro B. Laureti & Cuperfani Comiti fidelitatem & hominum præstitisti; & quasi non sufficiat iniquitas tua tibi, ea nobis niteris imputare ad excusandas excusationes in peccatis, allegans quòd super hoc mandatum apostolicum recepisses, tam in his quàm in aliis tantum ex-

Epist. ...
Eum reprehendit de excessibus.

Vide supra lib. 2. epist. 185. & collect. Rainieri. 4.

cedens ut jam contra te verbum Domini assumere compellamur: *Pœnitent me fecisse hominem.* Quod à sanctis patribus sic exponitur: *Faciā quod solent facere pœnitentes, destruendo quod feci.* Et nos forsitan quod construximus destruere compellemur. Meminimus quidem, & tu debueras meminisse qualiter in recessu tuo coram fratribus nostris districtè tibi duximus injungendum ut Cisterciensis ordinis observantias custodires, cum pontificalis susceptio dignitatis non abolveret te à voto; ex qua, licet cum honore sit, sic onus sibi magis auxerit ut religioni nihil penitus deperiret, per quod ejus habenas taliter relaxares. Ideoque fraternitati tuæ per apostolica scripta mandamus atque præcipimus quatenus usque ad quindecim dies post susceptionem præsentium cum conscientia dilectorum filiorum Archidiaconi & capituli Pennensis tam formam juramenti quod prædicto Comiti præstitisti quàm litteras quas super hoc nos asseris direxisse per nuntios tuos ad præsentiam nostram omni excusatione cessante transmittas, ut super hoc prout expedire videbitur procedamus. In ceteris autem ita corrigas vitam tuam & te sic observantia regulari conformes ut non rediisse ad seculum sed in seculo potiùs ipsum & pompas ejus contemnere videaris. Alioquin, cum admonitio præcesserit, de cetero vindicta sequetur. Datum Laterani 1 v. Kalend. Novembris.

*DILECTIS FILIIS ABBATI
sanctæ Columbe Senonensis & Magistro
Scholarum Aurelianensis.*

CVM inter venerabilem fratrem nostrum Parisiensem Episcopum & dilectos filios Abbatem sanctæ Genovefæ ac eorum Capitula & Ecclesias super jure parochiali in parochia de Monte super capella sanctæ Genovefæ sita in civitate Parisiensi & super procurationibus quas dictus Episcopus in parochialibus Ecclesiis Parisiensi diocesis ad prædictam Ecclesiam sanctæ Genovefæ de Monte pertinentibus requirebat, dudum fuisset controversia ventilata, tandem post labores varios & fatigationes multimodas quas propter hoc sustinuerunt utrinque, de utriusque partis assensu, mediantibus bonis viris, salva sedis apostolicæ reverentia, eo fuit inter eos tenore compositum quem suis nobis litteris plenius expresserunt, pari desiderio & voluntate unanimi supplicantes ut eidem compositioni ipsi & eorum Ecclesiis ne-

Tom. I.

cessariæ manum confirmationis apponere dignaremur. Nos ergo ipsorum precibus inclinati compositionem ipsam, sicut sine pravitate providè facta est & ab utraque parte sponte recepta & in scriptis authenticis continetur, dummodo non vergat in præjudicium apostolicæ sedis, ad quam Ecclesia sanctæ Genovefæ nullo mediante dinoscitur pertinere, mandavimus atque præcepimus inviolabiliter observari. Quocirca discretioni vestræ per apostolica scripta mandamus quatenus cognita plenius veritate, si compositionem ipsam secundum præscriptum modum factam inveneritis & receptam, eam auctoritate nostra confirmare curetis, id nobis postmodum per vestras litteras intimantes, ut & nos ipsam, per vestram relationem instructi, auctoritate apostolica confirmemus. Datum Laterani V. Idus Novembris, pontificatus nostri anno quinto.

*VENERABILI FRATRI
Archiepiscopo Bisuntinensi & dilectis filiis
Archidiacono Salinensi & aliis Ecclesiarum
rectoribus per Bisuntinensem diocesem con-
stitutis.*

NON sine grandi cogimur admiratione referre quæ nuper dilectis filiis fratribus de Roseriis Cisterciensis ordinis in vestra diocesi accepimus contigisse. Sunt enim nonnulli de parochianis vestris, quemadmodum nostris est auribus intantum, qui ad ea quæ Dei sunt respectum debitum non habentes, eos ad secularia pertrahere judicia non formidant, & examen aquæ frigidæ ignisque candentis ventumque duellum subire compellunt, nullatenus attendentes sacros canones non censere confessionem à quolibet per hujusmodi extorquendam, & quod sanctorum patrum non est documento sancitum non esse superstitiosus adventionibus præsumendum. Nos ergo quæ præmissa sunt circa prædictos viros religiosos attentari de cetero districtius inhibentes, universitati vestræ per apostolica scripta mandamus & districtè præcipimus quatenus parochianos vestros monere studiosius & inducere procuretis ut ab hujusmodi conatibus illicitis penitus abstinentes similia de cetero non præsumant, quæ in contemptum Dei & ecclesiasticæ libertatis dispendum attentari noscuntur; alioquin eos ad id per excommunicationis sententiam appellatione remota cogatis, quam usque ad satisfactionem condignam præcipimus inviolabiliter observari. Datum Laterani.

P P P P ij

*Vide cap. Olim
inter. De vesti-
tut. spoliat. &
appendicem totius
libri.*

*Epist. 107.
Ne monachi
Cisterc. ad se-
cularia judicia
pertrahantur.*

*Epist. 100.
Confirmatur
concordia ini-
ta inter Epif-
scopum Paris.
& Abbatem S.
Genovefæ.*